



„Požární“ obraz města Frýdku – plátno z zrušeného oltáře sv. Floriána ze zámecké kaple sv. Barbory ve Frýdku / „Pożarowy“ obraz miasta Frydka – płótno z usuniętego ołtarza św. Floriana w kaplicy św. Barbary (Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku, inv. č. FM 13 389 S; foto: M. Weissbrod)



Rekonstrukce nádob púchovské kultury z Hradního vrchu v Těšíně – hrnec a mísa / Zrekonstruowane naczynia kultury puchowskiej z Góry Zamkowej w Cieszynie – garnek i misa (Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Archeologia; foto: Z. Jagosz-Zarzycka, 2010)



Pečeť knížete Zemovíta Těšínského z roku 1363 / Pieczęć księcia cieszyńskiego Siemowita z 1363 roku (Národní archiv Praha, Archiv Velkopřevorství maltéžského řádu – listiny, inv. č. 790)



EVROPSKÁ UNIE  
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ  
PŘEKRAČUJEME HRANICE



UNIA EUROPEJSKA  
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO  
PRZEKRAČAMY GRANICE

Projekt je spolufinancován Evropskou unií  
z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj  
prostřednictvím Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński

Cieszyńskie Studia Muzealne / Těšínský muzejní sborník 4 (2010)  
Muzeum Těšínska, Český Těšín 2011

383 s., 175 barevných a černobílých vyobrazení, grafy, rodokmen  
pevná vazba, křídový papír, anglická resumé, jmenný rejstřík

383 s., 175 ilustracji barwnych i czarno-białych, diagramy, rodowód  
oprawa twarda, papier kredowy, streszczenia w języku angielskim,  
indeks osobowy

ISBN 978-80-86696-1  
ISSN 1733-9820



  
MUZEUM TĚŠÍNSKA

  
MUZEUM ŚLĄSKA  
CIESZYŃSKIEGO

**M**uzeum Těšínska ve spolupráci s Muzeem Śląska Cieszyńskiego vydává již čtvrtý svazek Těšínského muzejního sborníku. Sborník nemohl být samozřejmě vydán bez kvalitních autorských příspěvků ani bez odborné redakce a spolupráce řady znalců, působících rovněž v jiných institucích, českých (Ostravská univerzita, Slezská univerzita v Opavě, Zemský archiv v Opavě, Státní okresní archiv Břeclav, Moravské zemské muzeum v Brně, Archeologický ústav Akademie věd ČR v Brně, Arcidiecézní muzeum Olomouc), polských (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) i německých (Heinrich Heine Universität Düsseldorf), jež se věnují dějinám Slezska.

Slezsko, celá tato původně velmi rozsáhlá historická země, je příkladem staletého prolínání českých, polských, německých i dalších jazykových a kulturních vlivů a v současném evropském kontextu si bezpochyby zaslouží mnohem větší pozornost, než tomu bylo dosud. Platí to zejména o té části Slezska, jejíž osudy ve své práci mapují obě výše zmíněné instituce a již se primárně věnuje i čtvrtý díl Těšínského muzejního sborníku, tedy o Slezsku Těšínském. Věříme, že výsledky bádání odborníků, které jsou zde prezentovány, přispějí nejen k lepšímu poznání a pochopení slezského prostředí, ale stanou se zároveň i příkladem moderně vnímané přeshraniční spolupráce historiků a dalších odborníků. Kromě odborných statí je proto již tradičně součástí sborníku i ohlédnutí za činností obou muzeí v uplynulém období. Skutečnost, že Těšínský muzejní sborník byl připraven a vydán za významné finanční podpory Euroregionu Těšínské Slezsko, náš záměr podtrhuje více než symbolicky.

**M**uzeum Těšínska společně s Muzeem Śląska Cieszyńskiego připravilo čtvrtý tom Cieszyńskich Studiów Muzealnych. Publikacja rzecz jasna nie mogłaby się ukazać bez fachowych przyczynków autor-skich, profesjonalnej edycji i współpracy z wieloma specjalistami działającymi również w innych instytucjach czeskich (Ostravská univerzita, Slezská univerzita v Opavě, Zemský archiv v Opavě, Státní okresní archiv Břeclav, Moravské zemské muzeum v Brně, Archeologický ústav Akademie věd ČR v Brně, Arcidiecézní muzeum Olomouc), polskich (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) i niemieckich (Heinrich Heine Universität Düsseldorf), zajmujących się historią Śląska.

Śląsk, pierwotnie rozległy obszar historyczny – będący przykładem ciągłego przenikania się czeskich, polskich, nie-

mieckich oraz innych językowych i kulturowych wpływów – w obecnym europejskim kontekście bez wątpienia zasługuje na dużo większą uwagę, niż miało to miejsce do tej pory. Dotyczy to zwłaszcza tej części Śląska, której losami na co dzień zajmują się wyżej wymienione instytucje, i którą przede wszystkim zajmuje się czwarty tom Cieszyńskich Studiów Muzealnych, a więc Śląska Cieszyńskiego. Miejmy nadzieję, że przedstawione w wydawnictwie wyniki badań specjalistycznych przyczynią się do lepszego poznania i zrozumienia środowiska śląskiego i będą równocześnie przykładem nowoczesnego pojęcia współpracy przygranicznej historyków i innych fachowców. Oprócz artykułów naukowych zawiera więc ono także tradycyjnie podsumowanie działalności obu muzeów w poprzednim okresie. Fakt, że Cieszyńskie Studia Muzealne zostały przygotowane i wydane dzięki znaczącemu wsparciu finansowemu Unii Europejskiej, waloryzuje nasze dążenia w sposób więcej niż symboliczny.

## Obsah / Spis treści

GRZEGORZ STUDNICKI

Archiwizacja pamięci, czyli między narracją, tradycją i muzealizacją przestrzeni miejskiej. Antropologiczne rozważania na temat współczesnych kalendarzy regionalnych na Śląsku Cieszyńskim

ZOFIA JAGOSZ-ZARZYCKA

Celtowie w Cieszynie. Stanowisko kultury puchowskiej na Górze Zamkowej

JOANNA ŻABA

Analiza anatomiczno-antropologiczna wczesnośredniowiecznych pochówków szkieletowych z Góry Zamkowej w Cieszynie

JANA GRYC

Znalezisko muszli pielgrzymiej z Góry Zamkowej w Cieszynie

JIŘÍ MITÁČEK – MIROSLAV SVOBODA

Převor české provincie řádu johanitů Zemovít Těšínský a jeho pečeti

ONDŘEJ JAKUBEC

Renesanční malované epitafy českého Slezska a jejich konfesionální charakter

IRENA ADAMCZYK

Siedemnastowieczne tarcze trumienne cieszyńskiego bractwa winiarzy

JAN AL SAHEB – KAREL MÜLLER

Hraniční kameny z roku 1669 v údolí Černé Ostravice

DAVID PINDUR

„Požární“ obraz Frýdku

Příspěvek k ikonografii města do první poloviny 18. století

JIŘÍ BRŇOVJÁK

Conforme est arti et statui

K barokní heraldické tvorbě v první polovině 18. století na příkladech udělování šlechtických titulů a erbů

MARZENA BOGUS

Russische Rechenmaschinen i inne pomoce...

Wyposażenie sal lekcyjnych w szkołach ludowych na Śląsku Cieszyńskim przed 1914 rokiem

PAVEL ŠOPÁK

Uměleckohistorická reflexe Těšínska v 19. a 20. století

BARTHOLOMÄUS FUJAK

Viktor Karger als Kustos des Teschener Museums

RADIM JEŽ

Ikonografie těšínského zámku (16.–19. století)

Umělecká licence, nebo historická realita?

MARTIN KRŮL

Prapory spolku vojenských vysloužilců ze sbírek Muzea Těšínska

ILONA PAVELKOVÁ

Nábytek z ohýbaného dřeva ve sbírkách Muzea Těšínska a Muzeum Śląska Cieszyńskiego

JANUSZ SPYRA

Sylwetki cieszyńskich muzealników

(3) Jan Wyrzens, (4) Wilhelm Montag

ZBYŠEK ONDŘEKA

Muzeum Těšínska 2007–2009

MARIAN DEMBINIOK

Muzeum Śląska Cieszyńskiego 2007–2009